

El disc, amb una coberta que il·lustra un dibuix vigorós i suggestiu d'en Pere Planells i, per dins, una esplèndida fotografia de n'August Vallmitjana —dos noms lamentablement arraconats— i un petit fragment del poema *Uc dins la nit*, de Marià Villangómez, com una pinzellada de presentació «suspensa» i «expectant», abraça un extens i colorit repertori de cançons populars. Aquestes es van alternant en temàtica i ritme; en lirisme, dolor o gresca; en solucions interpretatives, tant de veu com instrumentals, segons que recomanen les diferents versions. Algunes de les cançons s'ofereixen en una llengua arcaica, perfecta, d'una bellesa emotiva i remota. D'altres es donen més a l'eloqüència plaent, irònica i festiva, o bé a l'ardor amorosa, jove, i potser punyent o encongida.

De les quinze composicions que integren *UC*, bona part han estat preses de l'obra d'Isidor Macabich, amb les corresponents transcripcions musicals d'en Xumeu Fornàs (*Goigs de Nadal*, *Rosa vera*, *Bona nit* —segons sembla d'origen jueu³—, *Sa serena cau menuda* i *Sa presó de Nàpols* —amb certes concomitàncies amb *La presó de Lleida*, que es canta al Principat—; *Ses germanes captives*, que figura en la *Historia de Ibiza* juntament amb les cançons esmentades, apareix en el disc en una versió més concisa que Macabich conservava inèdita); d'altres provenen de l'arxiu de *Es nostro camp*, programa setmanal de Ràdio Popular, que ha aconseguit un auditori multitudinari arreu de les Pitiüses (*Sa carta que m'enviares* i *De jo et vas despediguent*; *Jo tenc una enamorada* figura en el disc amb la lletra que en facilità Marià Villangómez i *Com voleu, germans, que canti*, amb la recollida el segle passat per l'Arxiduc Lluís Salvador); en Victori va aportar la música a la versió de *N'Escrivaneta* que ja havia recopilat Macabich; en Joan, *Anàrem a Sant Miquel* i la *Sonada de xeremia*, així com també *Jo he fet una cançó nova*, que li facilità en «Carreró»; *Sa despedida*, sonada de flauta, és presa d'un antic enregistrament del Grup Folklòric de Sant Josep.

* * *

Ja per acabar aquests papers, que no volen sinó difondre una labor honrada i coherent i reflectir, d'altra banda, la meua íntima congratulació per l'ajut que, ara per ara, *UC*, cançons d'Eivissa, aporta al nostre llaguíons desvetllament cultural, vull continuar «mantenint l'esperança» que el camí —anys enrera insinuat; avui ben perfilat i feliç— avanci sense destorbs restituint-nos els marges lluminosos de la nostra vida quotidiana.

JOSEP MARI

NOTES:

1. No trob una paraula més adequada per expressar aquesta unió, si voleu espontània, però potser a la llarga important —tot i que puguin aparèixer en públic per separat— en la labor dels tres intèrprets.

2. EDIGSA CM 293LP.

3. Isidor Mari, *Els remots orígens d'una cançó*, EIVISSA, núm. 2, 3.ª època, 1973.

EXCAVACIONS A L'ILLA DE FORMENTERA

Últimament, a l'illa germana de Formentera, s'ha dut a terme la primera fase d'excavacions en el monument megalític de Ca Na Costa, situat a l'Est de l'Estany Pudent, sota la direcció de l'autor d'aquestes línies assistit d'un equip integrat per Lluís Plantamor, la Sra. Topp i Jordi Anglada. En els treballs, han participat estudiants universitaris i de l'Institut Nacional de Batxillerat d'Eivissa.

La importància dels treballs rau en el fet que són els primers vestigis clars i contundents que rebaten la pretesa teoria que les nostres illes estaven deshabitades abans de l'arribada dels cartaginesos. Amb això, Formentera i Eivissa entren en el món de la Prehistòria.

Al marge de la monumentalitat arquitectònica d'aquest funerari, ja que d'això es tracta, el material recuperat en aquests treballs —ceràmica feta a mà, amb mamellons, ceràmica incisa, botons piramidals d'os amb perforació en V, etc.— ens demostra una antiguitat de poblament entorn de 1900 a. J. C., que ens situa a l'Eneolític-Bronze inicial.

L'equip que ha realitzat aquests treballs té, actualment, en estudi aquest jaciment, que darà a conèixer amb els gràfics, classificació dels materials, dibuixos i conclusions pertinents.

Es tracta, en resum, d'un pas més en el coneixement de la nostra antiga història i un esperó i estímul en la continuïtat d'aquests treballs d'investigació a les nostres illes Pitiüses.

JORDI H. FERNÁNDEZ
Director del Museu Arqueològic d'Eivissa